

NDIỌCHỊ
2 Pita 3:1-18.
IHEỌMỤMỤ 456
Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN’ISI: “Le, anamabia dika onye ori. Ngọzi nādiri onye nēche nche, nēdebe kwa uwe-ya” (Nkpughe 16:15).

Ndị Náakwaemò

N’iru anyị ka agbasara onyinyo náakpali obi nke ụbọchị ikpeazụ mgbe Jisọs gaabịa. Baịbụl naekwu na agaenwe ndiọchị -- ụmụmmadụ ndị gaechigharị wepụ obi ha site n’ichè échichè banyere ọbịbia ọzọ nke Jisọs n’ụwa. Ugbu a ha abjawo, ha naasị kwa, “Ole ebe nkwa nke ọbịbia-Ya di?” Ha naasị na ihe niile naadị dika ha dịworo site n’òkikè. Ha achọghị ikwere na Jisọs naabịa, n’ihi na obi ha naama ha ikpé. Ha naebindụ gaato anụarụ ha ụtọ, ha achọghị kwa ka ha na Chineke di n’udo. Ndiọzọ ekweghi n’ihe edere na Baịbụl banyere òkikè. Ha achọghị ihe ahụ Baịbụl kwuru – “nka mere ha nchefu n’ihi na ha nāchọ ya.”

Baịbụl naasị, “Na mbu Chineke kèrè elu-igwe na uwa.” Moses, onye dere Akwụkwọ Jenesis, natara okwu site na Chineke. Ma ndị naekweghi ekwe naanata okwu site n’ọnụ mmadụ ibe ha maọbụ site na nchẹputa nke obi ha.

Nkuzi Nke Mmadụ

Ụfọdụ mmadụ naakuzi na òkikè malitere mgbe mmiri sụputara otù ntakiri àkwá n’ótú, ndụ niile wee malite site ya. Ndị ahụ agwaghị anyị ebe àkwá ahụ maọbụ ndụ nke di nime ya si bịa. Ha adighi ekwu otú ala na mmiri si diri. Ma Baịbụl naekwuwa na Chineke kèrè ha. Ndiọzọ di kwa ndi náakuzi na anyanwụ bụ otù nime ọtụtụ nkume gbazere agbaze nke naatugharị kwa onweya óké ngwangwa ụfọdụ wee fepụ. Igba gburugburu n’óké igbaosọ nwere ike mere ya ka ọ di gburugburu. Na dika ọ naajụ oyi wee jiri nwayọ rịdata n’ala o wee ghọọ ụwa. Ọ dighi onye nime ndikom ndia kwuru maka mmalite nke anyanwụ; ma Baịbụl naekwu na Chineke siri, “Ka ihe nke nēnye ihè di na mbara elu-igwe” (Jenesis 1:14), na “Chineke we kpua ihe uku abụa ahu nke nēnye ihè; Ọ kpuru ihe ahu nēnye ihè nke ka uku ka ọ nāchi ehie, na ihe ahụ nēnye ihè nke ka nta ka ọ nāchi abali” (Jenesis 1:16).

Enwere ndiọzọ náasị na ndụ bụ nnọọ ihe sitere n’apiti malite wee ghọọ ụmụ anụ dikarisiri ntà nke naabawanye abawanye, yiri nke ndi Bekee naakpo ‘amoeba,’ bụ otù ihe ekerekekè nke di n’osimiri ana apughị iji anya anụarụ hụ ma ọbughị site n’enyọ eji eme ka ihe di ntakiri bueibu (Microscopoe). Site n’otutu nchọputa, ndi “scientist” ọzọ achọputawo na ndụ abughị ihe agaasị na ọ malitere n’onweya kama ọ ghaghị isite ná ndụ ọzọ pụta. Na Jenesis 1:21 anyi naagụ: “Chineke we ke ogologo anu uku nile di na miri, na anu nile ọ bula nwere nkuru-obi di ndu nke nākpụ akpu, nke miri nuputara, di iche iche, na anu-ufe nile ọ bula di iche iche nke nwere nku: Chineke we hu na ọ di nma.” Emesia Chineke wee kee mmadụ n’onyinyo nke Ya.

Otú a ka ọ di, bụ ihe banyere mmalite nke ụwa na ndụ, ndi scientist enweghi mkwekorita n’etiti onweha. Nchẹputa ọ bula naenye ndiọzọ oghere ma n’ikpeazụ anaechezọ ma wezuga kwa ha n’akukụ, ma Okwu niile nke Chineke naeguzosi ike. “Na mbu Chineke kere elu-igwe na ụwa.” Okwu a bụ “kere” putara ime ka ihe di. Chineke kwuru okwu Eluigwe na ụwa niile wee di. Ọ dighi ihe ọ bula di rue mgbe ike Chineke mere ka ha di. O kwuru okwu ewee lụọlụ ahụ (Abù Ọma 33:9).

Ihe Anaakpo Mnwoghaputa

“Chineke kere” bụ okwu ndi òzizi mnwoghaputa náadighi achọ inụ. Ha naebuli usoro nke itóetó na ndụ anumanu. Ma Baịbụl náasị na Chineke kèrè ihe niile ọ bula “n’udi nke ya.” Osi di icheiche epuputaghị site na mmiri. Anumanu etoputaghị site n’osisi. Otù udi anumanu adighi etoputa site n’udi anumanu ọzọ. Chineke mere ọdum ka ha buru ọdum. O mere anụlọ n’udi ya -- ehi ka emere ka ha buru ehi -- ha agbanweghi site n’udi anumanu ọzọ (Jenesis 1:25).

Ụfọdụ mmadụ naagwa anyi na ibi n’ebe okpomoku maobu ebe oyi di naeweta mgbanwe n’ebe anumanu ndia di. Anyi maara na akpukpo nkita naadi arọ kari na mgbe oyi ma tupu mgbe óké okpomoku ọtutu nime aji ya naapusi wee mee ka akpukpo nkita ahụ ghara kwa idi óké arọ. Ma asikwarị na nkita naebi n’ebe juru óké oyi maobu ebe naekpokọ kari, nkita ka naabu kwa nkita. Ọ dighi agbanwe ghọọ anumanu ọzọ.

Ndiòzizi nke mnwoghaputa naagbali iweputa ọtutu ụzọ nke mmadụ na anumanu ji yie ibe ha, ma enwere ihe di iche di ukwu di n’okpukpu na agaamata nke bụ okpukpu mmadụ na nke bụ nke anumanu. Apukwara ikwu site n’ebe ọbara mesara n’ihi otú ọ naacha, maobu ọbara mmadụ maobu nke anumanu.

Anumanu Maobu Osis Eliri Nime Ala Mgbe Di Anya Garaaga

Otutu mgbe akwukwo akuko naebiputa akuko banyere nchoputa nke nkume nke ndi naekweghi ekwe naasi na ha agbawo otutu nde aru, maobu okpukpu nke umu anumanu nwuworo n'oge di anya garaaga ka ha nwere olileanya na o gaakwagidesi ozizi ahụ ike na mmadu sitere n'udi ndu di ala. Ma ezi ndi naeme nchoputa nke nkume di otu a naasi na o dighi uzoro doroanya agaesi mata aru ole otu nkume di otu a di. Adighi achoputa ha n'usoro dika ufodu ihe naeme. N'otutu ebe okpukpu anumanu na osisi ndia eliri n'ala noworo otutu aru naabu nnoo ihe ozoro site n'usoro nke ihe a anaakpo mnwoghaputa. Mgbe o di otu ahụ ndiozizi mnwoghaputa naakpo ha "ndahie" naasi kwa na o ghaghi ibu na oké omajijiji weliri ugwu niile ahụ wee mee ka iberibe ha bamie oké otutu mailu nime ala wee di n'ebe ekwesighi" nke anyi nachoputa ha ugwu a.

Oké Ijummiri ahụ

Ha adighi echeta Oké Ijummiri ahụ Chineke zitere n'ụwa n'oge Noa mgbe isiiyi niile nke ụwa nuputara mmiri, Eluigwe zokwara mmiri iri ubochi aru, ehie na abali. Mmiri a nke bara uba nke ukwu rukpuru obuna ugwu kachasi elu nke ụwa puru igwuputa ndagwurugwu, tugharia nkume, mee oké owara mmiri na mmiriyi, gbanwee kwa iru ụwa kpankpan, n'ihia na mmiri ahụ di ike, nke ukwu n'eluwa (Jenesis 7:19).

Ka anyi riba ihe Baibul naekwu ama ka ewee ghara iwere ozizi ohu nke mnwoghaputa merie anyi. Naagbanyeghi otu iruka ndi di otu a gaadi ka o di mma, ka onye o bua kwere Chineke na Baibul. "Ka o puta ihe na Chineke bu Onye ezi-okwu, ma madu nile n'otu n'otu bu ndi-ugha" (Ndi Rom 3:4). Ka anyi jigidesie Okwu ahụ kwesiri ntukwasio ike dika akuziwooro anyi ya (Taitos 1:9).

Obibia Nke Jisos

Dika Chineke zitere nnoo Ijummiri ahụ ibibi ụwa n'oge Noa, obuna otu ahụ ka ikpe nke Chineke naaghaighi idakwasu ụwa ozoro, o bu ezie na O naeme ka ikpe ahụ noo odu rue ugwu a ka umummadu nweeke chgharia. Ndiamuma nke Agba Ochie na Ndiozi nke Agba Ohu, ha niile naekwu banyere obibia nke Jisos, O gaebu uzoro wepu ndi nke Ya site n'ụwa nke a. Emesia oké ikpe ka agaawukwasu ndi ajoomume. O gaabighachighi ozoro n'ụwa Ya na otutu puku iri ndi nsoro Ya, ikpe ndi naadighi asopuru Chineke ikpe (Jud 15) ndi O gaewere "iku-ume nke si n'onu-Ya puta gbue, were kwa ngosi nke obibia-Ya me ka o ghara idi ire" (2 Ndi Tesalonaika 2:8).

Naagbanyeghi ndiochi, naagbanyeghi kwa ndi naewezuga obibia Ya naasi, "O digh ime ngwa ngwa di ya, aga-azopotam ma emesia," Jisos gaabia. I naenwe inuoku n'obi banyere obibia Jisos? I huru echiche nke mputaihe Ya n'anya? "O buru na nna-nwe-ulo matarari oge nche onye-ori gabia, o ganiche nche, o gaghekwe ka egwupu ulu-ya (Matiu 24:43). Ya mere o kwesiri ka anyi naeche nche naekpe kwa ekpere ka obibia Jisos wee ghara ibiakwasu anyi mgbe anyi naanoghi na njikere.

N'ubochi ikpe ikpezu, "elu-igwe gēji oké uzoro gabiga, ihe nile di n'elu-igwe gagba kwa oku we la n'iyi, ụwa na olu niile aluru nime ya gerechapu kwa." Agaapiakota ụwa dika nkiriaka akwa wee bibie ya.

Olee otu anyi ndi kweere ihe ndia kwesiri iji bie ndu? Lee otu anyi kwesiri idi nsoro! Lee otu anyi kwesiri ikpacharaanya n'okwu na n'omume anyi niile! "N'ihia nka, ndi m'huru n'anya ebe unu nele anya ihe ndia, nanunu oku n'obi ka ewe hu unu n'udo, ndi nenwegh ntuoro, ndi anapugh kwa ita uta n'iru Ya."

AJUJU DI ICHEICHE

1. Gini mere ufodu mmadu ji achiochi n'echiche banyere obibia Jisos?
2. O bu gini mere ndiochi "nchefu n'ihia na ha nacho ya"?
3. Olee otu esi bibie ụwa na mbu? N'ihia gini?
4. N'uzoro di ana ka mbibi nke ikpezu ụwa gaesi bia?
5. Olee uzoro otu Chineke si agu oge si di iche na nke anyi?
6. Gini meere Jisos abiabeghi rue ugwu a?
7. Olee otu Jisos gaesi bia?
8. Gini game n'ikpe ikpezu nke ụwa?
9. O bu gini ka ezi ndi nke Chineke naeleanya ya?
10. Ebe anyi naele anya mmezu nke ihe ndia, olee otu anyi kwesiri isi bie ndu?